

Kommunal författningssamling

Gemensamt ägardirektiv för samtliga helägda kommunägda aktiebolag i koncernen Kävlinge kommunala holding AB

Dokumenttyp	Gemensamt ägardirektiv
Dokumentnamn	Gemensamt ägardirektiv för samtliga helägda kommunägda aktiebolag i koncernen Kävlinge kommunala holding AB
Nämnd	Kommunfullmäktige
Förvaltning	Kommunkansliet
Antagen	Kommunfullmäktige 2016-04-04
Paragraf	§ 25/2016:4
Ansvar	Ekonomichef

Kommunkansliet

2016-03-07

Antagen av kommunfullmäktige 2016-04-04 Kf § 25/2016:4

Gemensamt ägardirektiv för samtliga helägda kommunägda aktiebolag i koncernen Kävlinge kommunala holding AB

Ägardirektivet är fastställt av Kävlinge kommun i kommunfullmäktige 2016-04-04, § 25/2016:4 och fastställt vid årsstämma i respektive helägt kommunägt aktiebolag 2016.

Utgångspunkten för bolagen inom koncernen Kävlinge kommunala holding AB är att helägda kommunala bolag är en alternativ form att tillhandahålla service och tjänster, direkt eller indirekt, till kommunens invånare och att därför samma principer som för annan kommunal verksamhet ska gälla om ej annat särskilt beslutats eller följer av särskild lagstiftning.

Kommunens styrning av bolag grundas på skriften "Principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag" utgiven av Sveriges kommuner och landsting våren 2006 med de tillägg och förändringar som finns i detta ägardirektiv och Särskilt ägardirektiv för respektive bolag som krävas för anpassning till förhållandena i Kävlinge kommun.

I samband med att det gemensamma ägardirektivet fastställs för ett helägt kommunalt aktiebolag kan bolagsstämman i bolaget även anta särskilda ägardirektiv för bolaget, som i förekommande fall kompletterar vad som följer av det gemensamma ägardirektivet. Det åligger Kävlinge kommunala holding AB att tillse att det gemensamma ägardirektivet fastställs vid bolagsstämma i dotterbolagen samt att särskilda ägardirektiv för sådana dotterbolag inte står i strid med vad som anges i det gemensamma ägardirektivet.

1. Allmänt och kommunens direktiv rätt

Bolagen är organ för kommunal verksamhet. Bolagen står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt. Respektive bolags styrelse och i förekommande fall verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot ett bolags intresse.

Inom ramen för vad som följer av kommunallagen, aktiebolagslagen och annan tillämplig lagstiftning regleras bolagets verksamhet i prioriterad ordning av:

- Bolagsordningen

2 (7)

- Årstämmans fastställda ägardirektiv (generellt ägardirektiv och i förekommande fall särskilt ägardirektiv)
- Fullmäktiges följande fastställda policydokument:
  - Finanspolicy
  - Inköspolicy
  - Reglemente intern kontroll
  - Etiska regler
- Förekommande avtal mellan kommunen och bolaget

Skulle det uppstå frågor om tolkning av det gemensamma ägardirektivet, samt i förekommande fall särskilt ägardirektiv, ska frågan hänskjutas till kommunfullmäktige för avgörande.

1.1 Arvode förtroendevalda

Kommunfullmäktige fastställer grunder för arvode och andra ersättningar som ska utgå till styrelseledamöter, suppleanter samt de lekmannarevisorer som utses av kommunfullmäktige. Arvode ska inte utgå till styrelseledamöter och verkställande direktör i Kävlinge kommunala holding AB. Vi bestämmande av arvode till styrelseledamöter och verkställande direktör i KKB Fastigheter AB ska hänsyn tas till dessas uppdrag i KKL Fastigheter AB.

1.2 Dotterbolagens styrelse och suppleanter

Samma personer ska vara styrelseledamöter och suppleanter i samtliga dotterbolag.

2. Styrelseinstruktion

Bolaget ska upprätta en arbetsordning för styrelsen inom sex månader från konstituerandet. Arbetsordningen ska revideras en gång per år och omedelbart efter fastställande överlämnas till kommunstyrelsen.

3. Bolagens verksamhet

Föremålet för bolagens verksamhet anges i bolagsordning för bolagen. Bolagen får inte bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.

De kommunala bolagen är en del av kommunens totala verksamhet och ska ta ett samhällsansvar. Bolagen ska, enskilt och gemensamt med kommunens övriga organisation och förvaltning, verka för en positiv utveckling av kommunen i linje med kommunens vision som "Skånes bästa boendekommun" och de kommunövergripande målen.

Bolagen ska arbeta i linje med kommunens vision och värdegrund, dvs verka för att Kävlinge kommun fortsätter att vara en attraktiv boendekommun med balans mellan tätort och landsbygd. Bolaget ska stödja förutsättningarna för att driva och starta företag och ha en god dialog med sina kunder och med Kävlinge kommuns medborgare.

Kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utgår från de fem olika perspektiven kävlingebon, samhällsutveckling, medarbetaren, ekonomi och miljö. Samtliga bolag förväntas bidra genom olika enskilda eller gemensamma insatser för att nå målen. Värdegrunder bygger på att bolagen tillsammans med kommunen arbetar för öppenhet, engagemang och utveckling.

Bolagen ska bedrivas med iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten, kommunalrättsliga principer samt vad som framgår av bolagsordningen, dessa gemensamma ägardirektiv samt i förekommande fall särskilt ägardirektiv.

Bolagen bedriver kommunal verksamhet och i den mån det är tillämpligt gäller självkostnadsprincipen (eller - i den mån bolaget utgör ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag – affärsmässiga principer), likställighetsprincipen och lokaliseringsprincipen.

4. Samverkan inom bolagskoncernen och kommunens verksamheter

Bolagen är en resurs i den kommunala verksamheten. I syfte att uppnå största möjliga kommunnytta ska bolagen vara en aktiv part i utvecklingen av kommunen i de fall där bolagen kan tänkas spela en roll och samverka med kommunen.

Kommunen och bolagen ska kontinuerligt bjuda in varandra till och delta i samråd om planering och framtidsplaner.

5. Personalpolitik

Bolagens personalpolicys ska, om det inte strider mot gällande kollektivavtal, utformas enligt de principer som gäller för kommunen. Bolagens regler för resor och representation ska följa kommunens regler.

Sammanställning av anställd personal och dess anställningsvillkor ska på begäran överlämnas till ägaren.

Kävlinge kommuns kommundirektör ska utses till verkställande direktör i kommunkoncernens moderbolag. Respektive bolags styrelse utser verkställande direktör. Inför sådant beslut ska samråd ske med moderbolagets styrelse.

Verkställande direktörs anställnings- och löneförmåner fastställs av respektive bolags styrelse efter samråd med styrelsen i kommunkoncernens moderbolaget.

Bonuslönesystem eller likande lönesystem ska inte tillämpas för verkställande direktör eller motsvarande.

I bolagens årsredovisning ska ingå uppgift om lön, övriga löneförmåner och avgångsvederlag för verkställande direktör. Styrelsearvoden och verkställande direktörs lön ska redovisas.

6. Bolagens stämmor

Kävlinge kommunala holding AB ska senast fyra månader före planerad årsstämma samråda med kommunstyrelsen om lämpligt datum för årsstämman. Bolagen ska senast åtta veckor före planerad årsstämma lämna skriftlig förhandsinformation till Kävlinge kommunala holding AB och kommunstyrelsen om tidpunkt för årsstämma.

Tidpunkt för kallelse till årsstämma regleras i bolagsordningen. Tillsammans med kallelsen ska bolagen överlämna fullständiga handlingar i de ärenden som ska behandlas.

Kommunfullmäktige utser den person som ska företräda kommunen vid årsstämman i Kävlinge kommunala holding AB. Kommunstyrelsen förser dessa ombud med vederbörlig fullmakt och beslutar om instruktioner för ombudet.

Kävlinge kommunala holding AB utser den person som ska företräda aktieägaren vid årsstämman i dotterbolagen och beslutar om instruktioner för ombudet och förser ombudet med erforderlig fullmakt.

6.1 Extra bolagsstämma

På begäran av respektive aktieägare till bolagen ska bolagens styrelser kalla till extra bolagsstämma.

7. Informationskrav

7.1 Information till allmänheten

Allmänheten ska ha närvarorätt vid ordinarie bolagsstämma (årsstämma) i de av bolagen som bedriver rörelseverksamhet. Bolagen ska sträva efter att bolagets aktieägare och allmänheten får relevant och begriplig information om de ärenden som ska behandlas.

Om inte sekretess föranleder annat ska bolagets arbetssätt präglas av öppenhet. Information till medborgarna och media ska vara en naturlig del i verksamheten.

Respektive bolag ska skapa förutsättningar för återkommande dialog med allmänheten utifrån bolagets förutsättningar.

7.2 Kommunens insyn i bolagens verksamhet

Bolagens verksamhet står under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen, eller av kommunstyrelsen utsedda personer, ska när som helst ta del av de handlingar och den information som den begär.

Bolagen ska fortlöpande hålla ägaren väl informerad om sin verksamhet. Det åligger därför bolagen:

- att snarast översända protokoll från bolagsstämma och styrelsesammanträden till kommunstyrelsen;
- att följa av kommunen utfärdade anvisningar för ekonomisk uppföljning, bokslut och årsredovisning;
- att medverka i den koncernredovisning som kommunen är skyldig att upprätta;
- att snarast efter fastställelse översända bolagets årsredovisning och revisionsberättelse till kommunstyrelsen;
- att vid inbjudan från kommunstyrelsen minst två gånger om året informera om verksamheten;
- att översända bolagens budget i direkt anslutning till fastställandet av denna; och
- att initiera möten med kommunstyrelsen om annan omständighet av vikt så påkallar.

Innehåller protokoll eller annat dokument sådana uppgifter som bolagen på grund av reglerna om offentlighet och sekretess inte kan lämna ut ska uppgifterna uteslutas. Av det översända materialet ska framgå att sådan åtgärd har vidtagits.

7.3 Moderbolagets – Kävlings kommunala holding AB – insyn och information

Kävlinge kommunala holding AB ska svara för en löpande ägardialog med respektive dotterbolag i koncernen. Ägardialogerna ska ha sin utgångspunkt i bolagens uppdrag utifrån de fastställda ägardirektiven.

Styrelsen i respektive kommunalt bolag ska därför hålla moderbolaget informerat om sin verksamhet och om planerade åtgärder av större vikt.

Moderbolaget har rätt att få ta del av information från bolagen som moderbolaget anser nödvändigt för att detta åtagande ska kunna fullgöras.

8. Moderbolagets ansvar för beredning inom koncernen

Kävlinge kommunala holding AB ska svara för beredning och samordning av strategiska frågor som ska behandlas av kommunfullmäktige, såsom bolagskoncernens ekonomiska rapporteringar till kommunstyrelse och kommunfullmäktige avseende treårsplan, budget, investeringar, finansiering, delårsrapporter samt årsredovisning.

5 (7)

Kävlinge kommunala holding AB ska inför beslut i kommunfullmäktige bereda och samordna förslag till försäljning av fastigheter och bolag inom koncernen och andra frågor avseende bolagens tillgångsportföljer i enlighet med de direktiv som anges för respektive bolag.

Kävlinge kommunala holding AB ska medverka till att verksamheten mellan kommunens bolag organiseras med tydligt kundfokus och i ändamålsenlig struktur. Kävlinge kommunala holding AB ska utöva ägaransvaret för dotterbolagen i syfte att uppnå samordning och optimalt resursutnyttjande.

9. Kommunfullmäktiges ställningstagande

Bolagen ska se till att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas. Med beslut som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt avses bl. a. ärenden som rör:

- bildande eller förvärv av bolag,
- avveckling av bolag,
- större köp och försäljningar av fastigheter, som väsentligt påverkar bolagets ekonomi,
- större nybyggnationer, rivningar eller andra investeringar, som väsentligt påverkar bolagets ekonomi. Med större investeringar avses inte reinvesteringar eller andra investeringar som erfordras för att hålla nuvarande fastighetsbestånd eller anläggningar intakta,
- köp eller försäljningar av aktier i andra bolag och utställande av borgen för annans räkning,
- sådana större investeringar som väsentligt påverkar ägarens ekonomi och/eller medför risk för ägaren, och
- planer på ny eller ändrad inriktning för bolagets verksamhet.

Förslag i frågor som kräver kommunfullmäktiges beslut ska beredas och samordnas av Kävlinge kommunala holding AB.

10. Policy, planer och program

Kommunfullmäktige har fastställt finanspolicy för kommunen och kommunens bolag. De gemensamma reglerna anger att samtliga bolag med upplåning ska fastställa egna finansiella riktlinjer inom ramen för de gemensamma. Bolagen och kommunen ska gemensamt eftersträva att minimera antalet ekonomiska transaktioner inom koncernen.

Bolagen ska tillsändas av kommunfullmäktiges beslutade policys och andra styrdokument för att implementera dessa med egna policys etc.

Etiska regler gäller i sin helhet samtliga helägda bolag.

Bolagen ska gemensamt arbeta fram en CSR-policy för att tydliggöra hur bolagen ska verka för hur de påverkar samhället, såväl ur ett ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv. CSR-policyn ska vara klar för antagande på ordinarie årsstämman 2017.

11. Borgen

Kommunfullmäktige fastställer en borgensram inom vilken kommunstyrelsen har delegation att fatta beslut. Bolagen ska vid varje tillfälle nyttja den mest kostnadseffektiva upplåningsformen. Då upplåningskostnaden med pantbrev som säkerhet är att likställa med upplåning mot kommunal borgen ska beslutad borgensram i första hand utnyttjas.

Bolagen ska till kommunen betala en borgensavgift för vid varje tillfälle utnyttjad kredit som har kommunal borgen som säkerhet.

Kommunstyrelsen utövar kommunfullmäktiges ägarfunktion och har i den funktionen befogenhet att fortlöpande justera den procentuella borgensavgift som tas med hänsyn till kreditmarknadsförutsättningar. Utlåning till och borgen för verksamheter som bedrivs i konkurrens omfattas av EU:s statstödsregler. För att åstadkomma konkurrensneutrala villkor ska bolagen erlägga ett marginalpåslag vid upplåning från kommunen eller en borgensavgift då kommunen går i borgen. Kommunens marginalpåslag och borgensavgifter ska vara transparenta och baseras på marknadsmässiga villkor med hänsyn tagen till respektive bolags egna finansieringsmöjligheter vid respektive upplåningstillfälle. Borgensavgiften ska erläggas två gånger per år och dokumenteras på kreditnivå.

12. Kapitalförvaltning/ekonomi

Bolagen och kommunen ska gemensamt eftersträva att minimera antalet ekonomiska transaktioner inom koncernen.

Bolagen ska ha finansiella riktlinjer vilken ska tillställas ägaren. Denna ska följa gällande finanspolicy för Kävlinge kommun.

Respektive bolags ekonomi ska hållas avskilt från koncernbolagen.

13. Miljö- och energistrategiska utgångspunkter

Bolagen som bedriver rörelse ska upprätta en miljö-och energistrategi som strävar mot

- att uppnå de av riksdagen antagna miljö- och energimålen inom relevanta områden
- att uppfylla kommunens miljö- och energipolitiska mål inom relevanta områden
- högsta möjliga energieffektivisering av bolagets ägda alternativt förvaltade fastighetsbestånd
- lägsta möjliga energiförbrukning i nybyggda fastigheter
- 100 % av fastighetsenergin i bolagets ägda alternativt förvaltade fastighetsbestånd ska vara förnybar till senast år 2020
- 100 % av bolagens transporter och maskinpark ska drivas av förnybara drivmedel senast år 2020

14. Planering, måluppfyllelse och uppföljning

De rörelsedrivande bolagen ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillsändas kommunstyrelsen senast den 30 december året innan. Målen ska kopplas till kommunfullmäktiges kommunövergripande mål.

Utöver uppgifterna i bolagens årsredovisningar ska bolagens styrelser och verkställande direktör årligen lämna redovisning till kommunstyrelsen och kommunens lekmannarevisorer om hur de anser att ändamålet med bolagets verksamhet förverkligats under året. Denna redovisning utgör underlag för lekmannarevisorerna bedömning.

Därutöver ska bolagens styrelser lämna en kortfattad redogörelse för hur bolaget har utövat intern kontroll.

15. Utdelning och koncernbidrag

Styrelsen för Kävlinge kommunala holding AB ska föreslå hur koncernbidrag, vinstutdelning samt skattemässiga dispositioner ska fördelas inom bolagskoncernen.

16. Årsredovisningens innehåll

Bolagens Styrelser och verkställande direktörer ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur bolagens verksamheter utvecklats i förhållande till det fastställda kommunala uppdraget. Uttalandena ska vara så utformade att de kan läggas till grund för lekmannearevisorns granskning samt för kommunstyrelsens uppsikt och prövning enligt 6 kap. 1 och 1a §§ kommunallagen.

Bolagen erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap 1a § kommunallagen har att fatta årliga beslut om bolagens verksamheter varit förenliga med ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

17. Revision

Det åligger bolagens lekmannearevisorer att årligen i sin granskningsrapport särskilt yttra sig om huruvida bolagen bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i gällande ägardirektiv, liksom i de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Lekmannearevisorererna ska snarast uppmärksamma kommunstyrelsen på om bolagen brister i de avseende som omnämnts i ovanstående stycke.